

Characteristics of Educational Institution Administrators in the 21st Century under the Jurisdiction of the Chonburi Primary Educational Service Office Area 3

Phatthanaphisit Phromthet¹ and Wasin Sonpo²

Nakorn Ratchasima College, Thailand

¹E-mail: phattanapisit@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-9947-159X>

²Corresponding email: Wasin.son1960@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-0650-9427>

Received 17/03/2024

Revised 05/05/2024

Accepted 20/07/2024

Abstract

Background and Aims: In the 21st century, rapid technological advancements and innovations have significantly impacted educational institutions, compelling them to adapt and transform to remain relevant. Educational leaders must embrace organizational reforms and personal development to successfully navigate these changes and achieve their objectives. This research aims to: 1) assess the characteristics of educational administrators in the 21st century under the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office, 2) compare these characteristics based on position, educational level, and institution size, and 3) propose development guidelines for enhancing the leadership qualities of these administrators within the same context.

Methodology: The sample group for this research comprised 331 school administrators and teachers, with the sample size determined using Krejci and Morgan's table and randomly assigned to groups. The research instrument was a questionnaire based on a 5-level rating scale, with a consistency index ranging from 0.80 to 1.00 and an overall reliability score of 0.89. Statistical methods employed for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and both T-value and F-value tests to assess the data.

Results: The research findings revealed that: (1) The overall characteristics of educational institution administrators in the 21st century under the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office, as well as each specific aspect, were rated at a high level. (2) When comparing opinions on the characteristics of these administrators by position, educational level, and institution size, significant differences were found across all aspects at the .05 statistical level. (3) Guidelines for enhancing the characteristics of 21st-century school administrators under this office included 10 key areas: 1) honesty and integrity, 2) trustworthiness and empowerment, 3) communication, collaboration, and connectivity, 4)

positive energy, 5) confidence, 6) determination and perseverance, 7) willingness to learn, unlearn, and relearn, 8) creative and innovative entrepreneurship, 9) reliance on intuition, and 10) the ability to inspire through intelligence.

Keywords: Characteristics of Educational Institution Administrators; Educational Institution Administrators in the 21st Century

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

พัฒนพิศิษฐ์ พรหมเทศ และ วศิน สอนโพธิ์

วิทยาลัยนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: เนื่องจากในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองและดำเนินการเปลี่ยนแปลงองค์กรครั้งใหญ่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 331 คน โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างถูกกำหนดตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มตามความเหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ที่ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ทั้งโดยภาพรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับสูง (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวมและในแต่ละด้าน (3) แนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 10 ด้านสำคัญ ได้แก่ 1) ความซื่อสัตย์และความสุจริต 2) ความสามารถในการเชื่อถือและเสริมพลัง 3) การสื่อสาร การร่วมมือ และการเชื่อมต่อ 4) พลังงานบวก 5) ความมั่นใจ 6) ความมุ่งมั่นและความเพียร 7) ความเต็มใจที่จะเรียนรู้ ปลดปล่อย และเรียนรู้อีกครั้ง 8) การเป็นผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม 9) ความเชื่อมั่นในสัญชาตญาณ และ 10) ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา; ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็วได้ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้เหมาะสมและอยู่รอดในสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรจึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและสมดุล เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในด้านการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก จากสังคมยุคอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 19 และ 20 ไปสู่สังคมยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงนี้ยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่สถานศึกษาไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพ (สมหมาย อ่าดอนกลอย, 2556)

รูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน รวมถึงระหว่างนักเรียนด้วยกัน โดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความสำคัญมากสำหรับครู เนื่องจากการพัฒนาสื่อการสอนและการจัดสรรทรัพยากรแหล่งเรียนรู้จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ เทคโนโลยียังช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนอีกด้วย การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ผู้นำเข้าใจประสบการณ์และคุณค่าของความเป็นผู้นำ ตลอดจนวิธีการจัดการความขัดแย้ง ส่งเสริมพฤติกรรมที่สนับสนุนการทำงานร่วมกันภายใต้ความท้าทายต่าง ๆ และทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะภาวะผู้นำที่ต้องพัฒนาในผู้นำทุกระดับ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2556)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยการมีวิสัยทัศน์ในการบริหารที่มุ่งเน้นการพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายมิติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ทักษะการบริหารของผู้บริหารจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดที่ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรมี ผู้บริหารต้องมีคุณภาพ มีความเป็นผู้นำในการนำการเปลี่ยนแปลง และมีความสามารถในการใช้ทักษะการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความสามารถด้านวิชาการ การสื่อสาร เทคโนโลยี ความเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์และประกอบการ รวมถึงการเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจเชิงบวก ตัวแบบที่ดี และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน (โยธิน นิลคช, 2561)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีวิสัยทัศน์ในการเป็นองค์กรหลักที่ขับเคลื่อนคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยน้อมนำศาสตร์พระราชมามาประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พันธกิจที่สำคัญ ได้แก่ พันธกิจประการที่ 3 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 และพันธกิจประการที่ 7 ซึ่งมุ่งพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสู่ Thailand 4.0 เขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานนี้ประกอบด้วย 18 อำเภอ และโรงเรียนในสังกัดจำนวน 45 โรงเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน ซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปปฏิบัติและใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของหน่วยงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

การทบทวนวรรณกรรม

คุณลักษณะของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่บ่งชี้ถึงความเหมาะสมในการเป็นผู้นำ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ อาจเป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดหรือพัฒนาจากประสบการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่นำไปใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงความรู้ในด้านการบริหาร กระบวนการ และเทคนิคการบริหารต่าง ๆ ต้องมีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง พร้อมทั้งจะดำเนินการด้วยความสำเร็จและความเต็มใจ ผู้บริหารที่ดีต้องสามารถวางแผนบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับกระบวนการบริหาร ควบคุม ติดตามนิเทศ และประเมินผลงานของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังต้องยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรม การบริหารของผู้บริหารควรยึดหลักคุณธรรม ใช้ความเมตตากรุณา และมีความเป็นผู้นำที่น่าเชื่อถือ มีจิตสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมทั้งมีความอุตสาหะพยายามในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักขององค์กร

ธีรภัทร พรหมนอก (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารในสายตาของครู โดยรวมและในรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารจำแนกตามเพศ พบว่าไม่มีความแตกต่างทั้ง โดยรวมและรายด้าน แต่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเฉพาะในด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการวิจัยระบุว่า ผู้บริหารควรคำนึงถึงประโยชน์ของ

ส่วนรวมเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการศึกษาความกล้าหาญในการตัดสินใจในปัญหาที่ยุ่งยาก และควรมีความรับผิดชอบ เป็นที่รักใคร่ของผู้ร่วมงาน

ศิริลักษณ์ มีจันท (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าว ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดการระบบสารสนเทศ 2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม รองลงมาคือ ด้านบุคคลที่รอบรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านรูปแบบวิถีคิดและด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 3) คุณลักษณะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

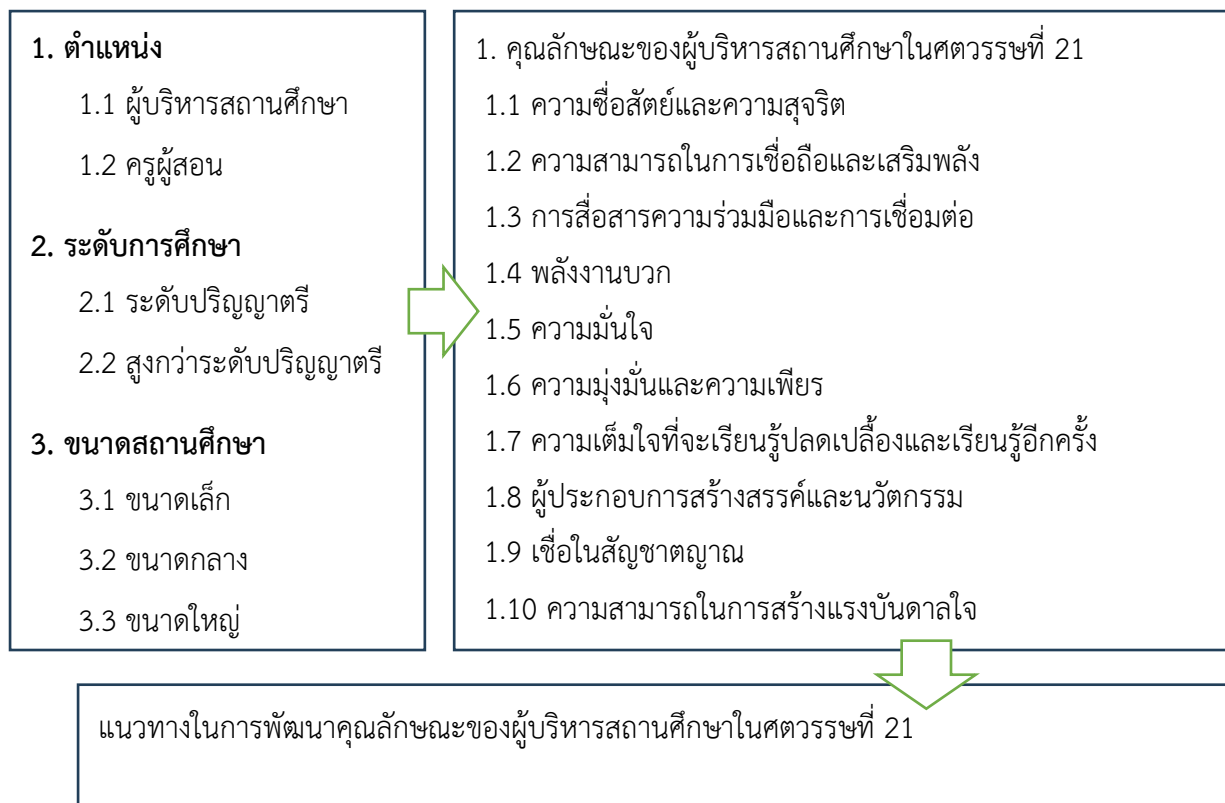
คนึงนิตย์ กิจวิจิ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม รวมถึงด้านความมุ่งมั่นและพากเพียร อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ และด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารต่างกัน ไม่มีความแตกต่างในคุณลักษณะโดยรวมและรายด้าน ยกเว้นในด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ (เช่น การนำความคิดสร้างสรรค์ไปสู่การพัฒนานวัตกรรม) และด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี (เช่น การนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน) ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ และด้านวิสัยทัศน์ (เช่น การได้รับเกียรติบัตรผู้บริหารดีเด่นหรือการเป็นสถานศึกษาต้นแบบ) ที่พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามแนวคิดของ Driscoll (2019)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวนทั้งสิ้น 2,214 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 331 คน ซึ่งได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

2.2 แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)

3.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

3.1.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.1.5 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

3.1.6 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 50 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เหมาะสมได้ค่า 0.89

3.1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

3.2 เครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร นำส่งอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบคุณภาพตามความเหมาะสม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ใช้การเก็บรวบรวมโดยแบบสัมภาษณ์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1.1 ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

4.1.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครรราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.1.3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 331 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยออกหนังสือขออนุญาตการเก็บรวบรวมข้อมูลนัดหมายวันและเวลาสัมภาษณ์ ใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ 10-15 นาที

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.1.2 วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

5.1.3 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

5.1.4 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe')

5.1.5 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางใน คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	129	39
ครูผู้สอน	202	61
รวม	331	100
ระดับการศึกษา		
ระดับปริญญาตรี	212	64
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี	119	36

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
รวม	331	100
ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	78	24
ขนาดกลาง	118	36
ขนาดใหญ่	135	40
รวม	331	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 39 และครูผู้สอนจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 61 นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีมีจำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 64 ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 36 เมื่อพิจารณาขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 24 ในสถานศึกษาขนาดกลางมีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 36 และในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 40

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านความซื่อสัตย์และความสุจริต	4.09	0.40	มาก	3
2	ด้านความสามารถในการเชื่อถือและเสริมพลัง	4.05	0.34	มาก	4
3	ด้านการสื่อสารความร่วมมือและการเชื่อมต่อ	4.10	0.35	มาก	2
4	ด้านพลังงานบวก	4.03	0.38	มาก	5
5	ด้านความมั่นใจ	4.01	0.33	มาก	8
6	ด้านความมุ่งมั่นและความเพียร	4.11	0.37	มาก	1
7	ด้านความเต็มใจที่จะเรียนรู้เปลี่ยนแปลงและเรียนรู้อีกครั้ง	4.00	0.38	มาก	9
8	ด้านผู้ประกอบการสร้างสรรค์และนวัตกรรม	3.97	0.39	มาก	10
9	ด้านเชื่อในสัญชาตญาณ	4.02	0.36	มาก	6

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
10	ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ	4.01	0.37	มาก	7
ภาพรวม		4.04	0.19		มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.04, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความมุ่งมั่นและความเพียร (ค่าเฉลี่ย = 4.11, S.D. = 0.37) รองลงมาคือ ด้านการสื่อสารความร่วมมือและการเชื่อมต่อ (ค่าเฉลี่ย = 4.10, S.D. = 0.35) และ ด้านความซื่อสัตย์และความสุจริต (ค่าเฉลี่ย = 4.09, S.D. = 0.40) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านผู้ประกอบการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ย = 3.97, S.D. = 0.39)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านความซื่อสัตย์และความสุจริต	4.05	0.37	4.11	0.41	1.307	.192
2	ด้านความสามารถในการเชื่อถือและเสริมพลัง	4.07	0.33	4.03	0.35	.945	.345
3	ด้านการสื่อสารความร่วมมือและการเชื่อมต่อ	4.07	0.30	4.12	0.37	1.160	.247
4	ด้านพลังงานบวก	4.05	0.34	4.01	0.41	.917	.360
5	ด้านความมั่นใจ	4.06	0.31	3.98	0.34	2.082*	.038
6	ด้านความมุ่งมั่นและความเพียร	4.13	0.33	4.10	0.39	.877	.381

ด้าน ที่	รายการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	p- value
		สถานศึกษา					
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
7	ด้านความเต็มใจที่จะเรียนรู้ปลดปล่อย และเรียนรู้อีกครั้ง	3.98	0.40	4.03	0.38	1.024	.306
8	ด้านผู้ประกอบการสร้างสรรค์และ นวัตกรรม	3.94	0.40	3.99	0.38	1.093	.275
9	ด้านเชื่อในสัญชาตญาณ	4.05	0.36	4.01	0.35	1.026	.306
10	ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ	4.02	0.39	4.00	0.35	.220	.826
ภาพรวม		4.04	0.19	4.04	0.18	.206	.837

*p < .05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมั่นใจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ระดับ		สูงกว่าระดับ		t	p-value
		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านความซื่อสัตย์และความสุจริต	4.06	0.40	4.14	0.39	1.817	.070
2	ด้านความสามารถในการเชื่อถือและเสริมพลัง	4.06	0.36	4.03	0.32	.940	.348
3	ด้านการสื่อสารความร่วมมือและการเชื่อมต่อ	4.09	0.32	4.12	0.40	.857	.392
4	ด้านพลังงานบวก	3.99	0.36	4.08	0.42	2.014*	.045
5	ด้านความมั่นใจ	4.06	0.32	3.93	0.32	3.445*	.001
6	ด้านความมุ่งมั่นและความเพียร	4.12	0.35	4.10	0.40	.374	.709

ด้าน ที่	รายการ	ระดับ		สูงกว่าระดับ		t	p-value
		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
7	ด้านความเต็มใจที่จะเรียนรู้ปลดปล่อยและเรียนรู้อีกครั้ง	3.99	0.37	4.03	0.40	.892	.373
8	ด้านผู้ประกอบการสร้างสรรค์และนวัตกรรม	3.94	0.38	4.02	0.40	1.722	.086
9	ด้านเชื่อในสัญชาตญาณ	4.01	0.35	4.04	0.37	.794	.428
10	ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ	4.04	0.38	3.96	0.42	1.865	.063
ภาพรวม		4.04	0.18	4.05	0.19	.450	.653

*p < .05

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพลังงานบวก และ ด้านความมั่นใจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านความซื่อสัตย์และความสุจริต	ระหว่างกลุ่ม	.856	2	.428	2.756	.065
	ภายในกลุ่ม	50.941	328	.155		
	รวม	51.797	330			
ด้านความสามารถในการเชื่อถือและเสริมพลัง	ระหว่างกลุ่ม	.447	2	.224	1.898	.152
	ภายในกลุ่ม	38.640	328	.118		
	รวม	39.087	330			
ด้านการสื่อสารความร่วมมือและการเชื่อมต่อ	ระหว่างกลุ่ม	.155	2	.077	.636	.530
	ภายในกลุ่ม	39.875	328	.122		
	รวม	40.030	330			

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p- value
ด้านพลังงานบวก	ระหว่างกลุ่ม	.540	2	.270	1.840	.160
	ภายในกลุ่ม	48.127	328	.147		
	รวม	48.667	330			
ด้านความมั่นใจ	ระหว่างกลุ่ม	.952	2	.476	4.447*	.012
	ภายในกลุ่ม	35.097	328	.107		
	รวม	36.049	330			
ด้านความมุ่งมั่นและความ เพียร	ระหว่างกลุ่ม	.158	2	.079	.570	.566
	ภายในกลุ่ม	45.363	328	.138		
	รวม	45.521	330			
ด้านความเต็มใจที่จะเรียนรู้ ปลดปล่อยและเรียนรู้อีกครั้ง	ระหว่างกลุ่ม	.153	2	.076	.515	.598
	ภายในกลุ่ม	48.544	328	.148		
	รวม	48.696	330			
ด้านผู้ประกอบการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.131	2	.565	3.870*	.022
	ภายในกลุ่ม	47.922	328	.146		
	รวม	49.053	330			
ด้านเชื่อในสัญญาตถุณ	ระหว่างกลุ่ม	.280	2	.140	1.109	.331
	ภายในกลุ่ม	41.465	328	.126		
	รวม	41.745	330			
ด้านความสามารถในการสร้าง แรงบันดาลใจ	ระหว่างกลุ่ม	1.469	2	.735	5.583*	.004
	ภายในกลุ่ม	43.167	328	.132		
	รวม	44.636	330			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.020	2	.010	.281	.756
	ภายในกลุ่ม	11.469	328	.035		
	รวม	11.489	330			

*p < .05

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมั่นใจ ด้านผู้ประกอบการสร้างสรรค์

และนวัตกรรม และ ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้แก่ การส่งเสริมความซื่อสัตย์และความสุจริตในการบริหารงาน พัฒนาความสามารถในการเชื่อถือและเสริมพลังให้กับบุคลากร เสริมสร้างทักษะการสื่อสาร ความร่วมมือ และการสร้างเครือข่ายการทำงาน สร้างบรรยากาศเชิงบวกในการทำงานและเพิ่มความมั่นใจในการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมความมุ่งมั่นและความเพียรในการดำเนินงาน ปลูกฝังการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมในการบริหาร สร้างความเชื่อมั่นในสัญญาญาณในการตัดสินใจ และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรและนักเรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนา

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความมุ่งมั่นและความเพียร รองลงมาคือ ด้านการสื่อสาร ความร่วมมือและการเชื่อมต่อ และด้านความซื่อสัตย์และความสุจริต ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านผู้ประกอบการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้นำสถานศึกษานำการพัฒนาศักยภาพของครูและนักเรียนผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนเพื่อเตรียมพร้อมสู่การทำงานและชีวิตในอนาคต การบริหารงานของผู้บริหารมีการจัดการจากหลากหลายมุมมอง และเน้นการทำงานเป็นทีมเพื่อสร้างบรรยากาศที่สร้างสรรค์ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนทักษะและความรู้ในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลการทำงานโดยใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาแผนการจัดการที่เหมาะสมส่งผลให้สถานศึกษามีความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคมที่เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **คณินันต์ กิจวิธ** (2561) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม รวมถึงด้านความมุ่งมั่นและพากเพียรเป็นคุณลักษณะที่อยู่ในระดับสูงสุด นอกจากนี้ ด้านวิสัยทัศน์ การสร้างเครือข่ายชุมชน การเป็นนักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ รวมถึงการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาในศตวรรษที่ 21

2. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร

2.1 จากการจำแนกตามตำแหน่ง พบว่าความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า **ด้านความมั่นใจ** มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **แพรุ้ง ลิโนรักษ์** (2565) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้าน **บุคลิกภาพ** มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตำแหน่งครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยมากกว่าตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในด้านบุคลิกภาพและความมั่นใจระหว่างตำแหน่งผู้บริหารและครูผู้สอน

2.2 จากการจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า **ด้านพลังงานบวก** และ **ด้านความมั่นใจ** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **อดิสร ศรีเมืองบุญ** (2563) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าระดับการศึกษามีผลต่อการรับรู้และความคิดเห็นต่อบางด้านของคุณลักษณะของผู้บริหาร เช่น พลังงานบวกและความมั่นใจ

2.3 จากการจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า **ด้านความมั่นใจ** **ด้านผู้ประกอบการสร้างสรรค์และนวัตกรรม** และ **ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ** มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สิริลักษณ์ แสงสุข** (2565) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า **ด้านนักคิดวิเคราะห์** มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูในสถานศึกษาขนาดกลางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารในด้านนี้มากกว่าครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่

3. แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

3.1 ด้านความซื่อสัตย์และความสุจริต จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีแนวทางการส่งเสริมที่สำคัญ โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้ การที่ผู้บริหารแสดงความซื่อสัตย์จะเป็นตัวอย่างที่ดี

ให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยสร้างวัฒนธรรมที่ดีและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกต้องอย่างเหมาะสม

3.2 ด้านความสามารถในการเชื่อถือและเสริมพลัง จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีแนวทางการส่งเสริมที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและไว้วางใจระหว่างผู้บริหารและบุคลากร การให้โอกาสและมอบหมายงานที่สอดคล้องกับความสามารถและศักยภาพของบุคลากร การให้คำปรึกษาและคำแนะนำอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่สนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรสามารถเติบโตและพัฒนาทั้งในด้านความรู้และทักษะในการทำงาน

3.3 ด้านการสื่อสาร ความร่วมมือ และการเชื่อมต่อ จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีแนวทางการส่งเสริมที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาทักษะการสื่อสารในทุกรูปแบบ ทั้งการพูด การเขียน และการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีการสื่อสารและทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อสนับสนุนการสื่อสารและความร่วมมือให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

3.4 ด้านพลังงานบวก จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีแนวทางการส่งเสริมที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาทัศนคติเชิงบวกต่อตนเองและผู้อื่น การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนา การให้กำลังใจและสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง การสร้างบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความหวังและโอกาสในการเติบโต รวมทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากรในด้านการแสดงออกถึงพลังงานบวกในทุกสถานการณ์

3.5 ด้านความมั่นใจ จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีแนวทางการส่งเสริมที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาทักษะการคิดเชิงบวก การเสริมสร้างทักษะในการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาความสามารถในการเผชิญกับความเสี่ยง นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้ผู้บริหารแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนความมั่นใจในการตัดสินใจและการนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จในสถานการณ์ที่ท้าทาย

3.6 ด้านความมุ่งมั่นและความเพียร จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีแนวทางการส่งเสริมที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจให้กับตนเองและผู้อื่น การพัฒนาทักษะในการวางแผนและการจัดการเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเผชิญกับอุปสรรคและความผิดหวังอย่างมีสติและความยืดหยุ่น เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นและความเพียร ก็จะสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมั่นคง

3.7 ด้านความเต็มใจที่จะเรียนรู้ ปลดปล่อย และเรียนรู้อีกครั้ง จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

มีแนวทางการส่งเสริมที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตัวเอง การเปิดรับความคิดเห็นที่หลากหลาย และการแสวงหาโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดเมื่อได้รับข้อมูลใหม่ ๆ เมื่อผู้บริหารมีความเต็มใจที่จะเรียนรู้และปรับตัวอยู่เสมอ จะสามารถนำพาตนเองและสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้

3.8 ด้านผู้ประกอบการสร้างสรรค์และนวัตกรรม จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีแนวทางการส่งเสริมที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานเป็นทีม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในการบริหารจัดการ เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะด้านผู้ประกอบการสร้างสรรค์และนวัตกรรม จะสามารถนำพาสถานศึกษาให้กลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม ซึ่งช่วยส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระบบการศึกษา

3.9 ด้านเชื่อในสัญชาตญาณ จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีแนวทางการส่งเสริมที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาทักษะการสังเกต การไตร่ตรองอย่างรอบคอบ การฟังเสียงภายในตนเอง และการฝึกฝนให้มีความกล้าที่จะตัดสินใจตามสัญชาตญาณ เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีความเชื่อมั่นในสัญชาตญาณของตน จะสามารถตัดสินใจอย่างมั่นใจในสถานการณ์ที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

3.10 ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีแนวทางการส่งเสริมที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้านให้กับบุคลากร และการสร้างบรรยากาศแห่งความหวังและโอกาสในการพัฒนา สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและสถานศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านความซื่อสัตย์และความสุจริต: ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต โดยดำเนินชีวิตตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นที่ไว้วางใจของทุกคนในสถานศึกษา ควรยึดมั่นในจริยธรรมวิชาชีพและเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาล

1.2 ด้านความสามารถในการเชื่อถือและเสริมพลัง: ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ สามารถสร้างแรงบันดาลใจและเสริมพลังให้บุคลากรทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยต้องรักษาคำมั่นสัญญา ทำตามคำพูด และสร้างบรรยากาศในการทำงานร่วมกัน

1.3 ด้านการสื่อสารความร่วมมือและการเชื่อมต่อ: ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การเขียน และการฟัง รวมถึงสามารถสร้างความร่วมมือและเครือข่ายกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรพัฒนาทักษะการสื่อสารของตนเองอยู่เสมอ

1.4 ด้านพลังงานบวก: ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพลังงานบวก มองโลกในแง่ดี กระตือรือร้น และมีความมุ่งมั่นในการทำงาน สามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่สดใสและมีความสุข

1.5 ด้านความมั่นใจ: ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความมั่นใจในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และกล้ารับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง

1.6 ด้านความมุ่งมั่นและความเพียร: ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความมุ่งมั่นและเพียรพยายามในการทำงาน ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค โดยควรกำหนดเป้าหมายและวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบ

1.7 ด้านความเต็มใจที่จะเรียนรู้ปลดปล่อยและเรียนรู้อีกครั้ง: ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดใจกว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ และพร้อมที่จะปรับตัวตามสถานการณ์ ควรหมั่นศึกษาหาความรู้และติดตามการเปลี่ยนแปลง

1.8 ด้านผู้ประกอบการสร้างสรรค์และนวัตกรรม: ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความคิดสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ และกล้าที่จะคิดนอกกรอบ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสถานศึกษา

1.9 ด้านเชื่อในสัญญาตญาณ: ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีสัญชาตญาณที่ดี สามารถตัดสินใจอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์ ควรฝึกฝนการใช้สัญญาตญาณอย่างสม่ำเสมอ

1.10 ด้านความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ: ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากร กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานและประสบความสำเร็จ ควรสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ส่งเสริมความกระตือรือร้น และเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานให้บุคลากรเห็น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน: เช่น การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารในสถานการณ์ปกติและสถานการณ์วิกฤต การศึกษาในบริบทที่แตกต่างกันเหล่านี้จะช่วยให้เข้าใจถึงความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัวของผู้บริหาร ซึ่งมีความสำคัญในการนำพาสถานศึกษาให้ก้าวผ่านความท้าทายในสภาวะแตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทของเทคโนโลยีดิจิทัล: เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การวิจัยในบริบทนี้จะช่วยให้เข้าใจถึงความสามารถของผู้บริหารในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา: เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน หรือสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งอาจมีผลต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร การวิจัยปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้มีข้อมูลเพิ่มเติมในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- คณินนิตย์ กิจวิธิ. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า*, 5(1), 33-40.
- ธีรภัทร พรหมนอก. (2560). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอก
ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์. *วิทยานิพนธ์. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- แพรง สีนรภัช. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ
บริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4.
วารสารศึกษาศาสตร์วิทยาลัยนครราชสีมา, 1(2), 39-40.
- โยธิน นิลคช. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารการประชุมวิชาการเสนอ
ผลงานวิจัยระดับชาติ “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018”*, 2, 411-422
- วิโรจน์ สารรัตน. (2556). *กระบวนการค้นคว้าใหม่ทางการศึกษา กรณีที่คณะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ:
ทิพย์วิสุทธิ.
- ศิริลักษณ์ มีจันท. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็น
องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วิทยานิพนธ์. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- สมหมาย อ่าดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 7(1), 1-7.
- สิริลักษณ์ แสงสุข พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ และ มิตรภาณี พุ่มกล่อม. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหาร
สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาญจนบุรี เขต 3. *วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มจร” คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย*,
10(2), 139-149.
- อดิศร ศรีเมืองบุญ. (2563). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*,
9(2), 551-560.
- Driscoll, M. (2019). *Top 10 Characteristics of Awesome 21st Century School Leaders*. from
<https://thinkstrategicforschools.com/top-10-characteristics-21st-century-school-leaders/>.